

Zespół idiopatycznego zapalenia naczyń siatkówki, tętniaków oraz zapalenia nerwowo-siatkówkowego (IRVAN) – wyniki 10-miesięcznej obserwacji pacjentki

IV MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA

INNOWACJE w OKULISTYCE
ONLINE – 28-29.05.2021

KLINIKA OKULISTYKI KATEDRY OKULISTYKI SUM

UNIWERSYTECKIE CENTRUM KLINICZNE IM PROF. K. GIBIŃSKIEGO
ŚLĄSKIEGO UNIWERSYTETU MEDYCZNEGO W KATOWICACH

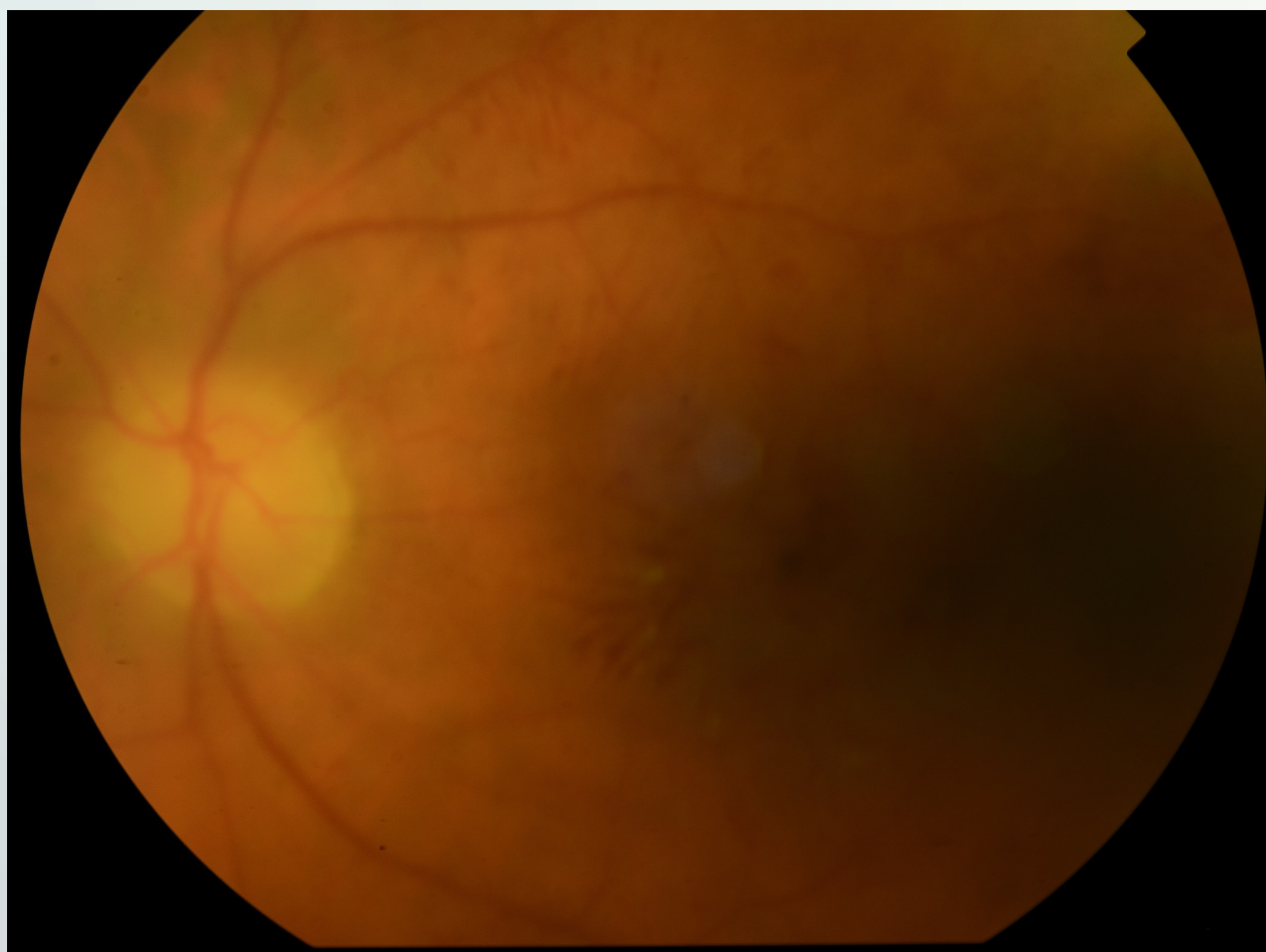
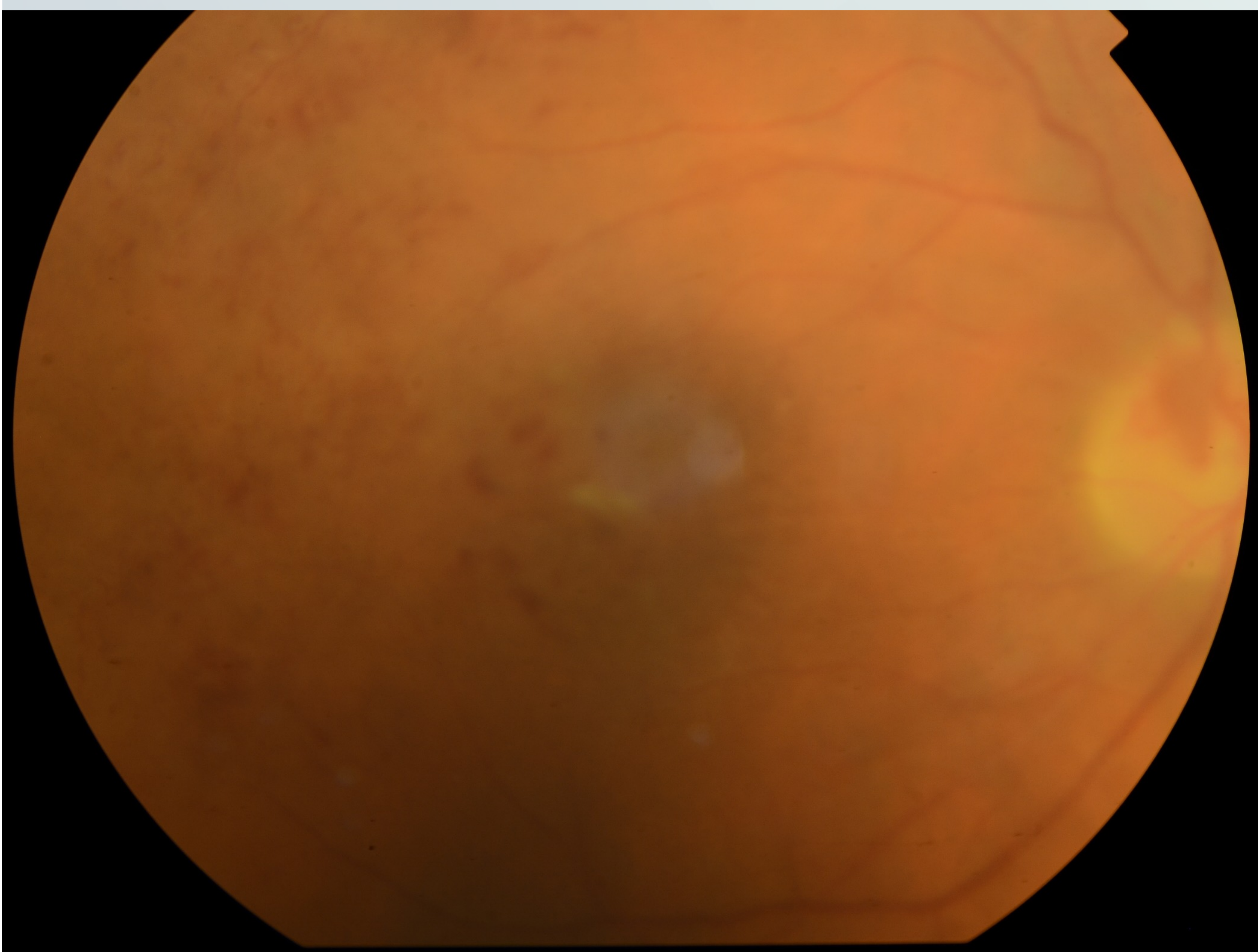
Kierownik: Prof. Ewa Mrukwa-Kominek

WYWIAD, BADANIE OKULISTYCZNE

38-letnia kobieta, wcześniej nieleczona okulistycznie, z niedoczynnością tarczycy w wywiadzie, zgłosiła się na Okulistyczną Izbę Przyjęć UCK im prof. K. Gibińskiego SUM w Katowicach z powodu obuocznego pogorszenia widzenia od kilku miesięcy. Wywiad rodzinny nieistotny klinicznie. Pacjentka negowała urazy oka i głowy.

Vis **OP: 5/50** s. c.
IOP OP: 16mmHg

Vis **OL: 2/50** s. c.
IOP OL: 17 mmHg

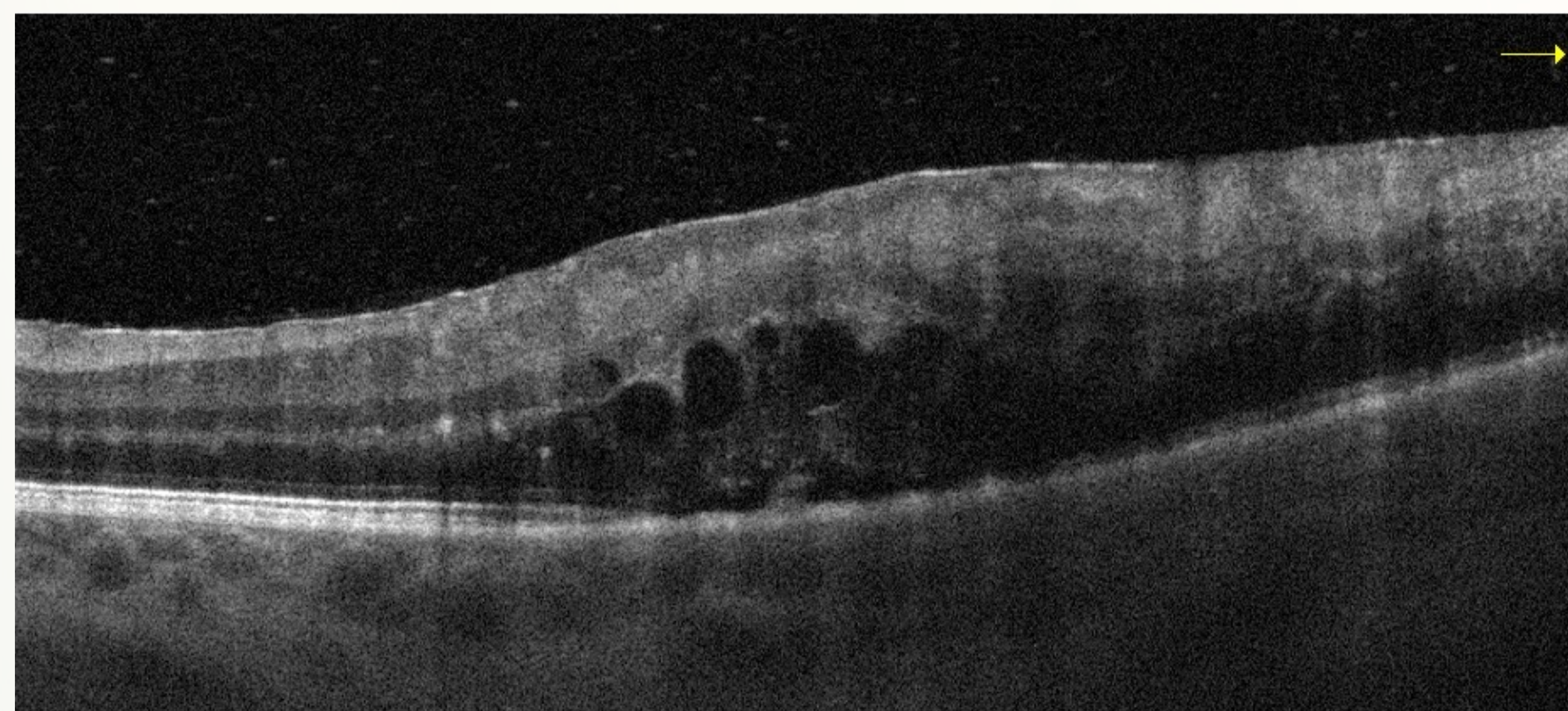
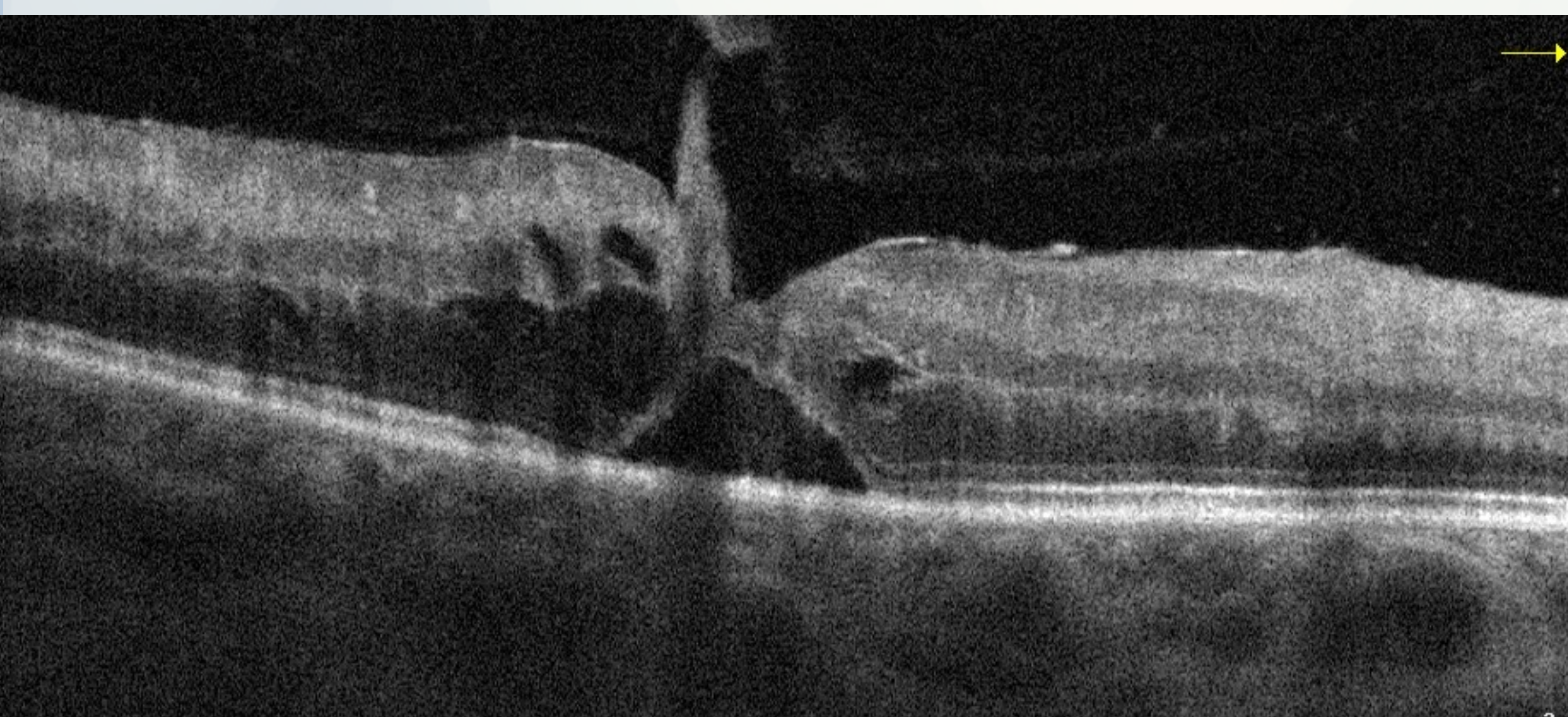
Odcinek przedni OP: w granicach normy; OL: nieznaczna rubeoza tęczówki

Odcinek tylny OPL: męty pokrwotoczne w KCSz, obrzęk plamki, krwotoczki, tętniaki

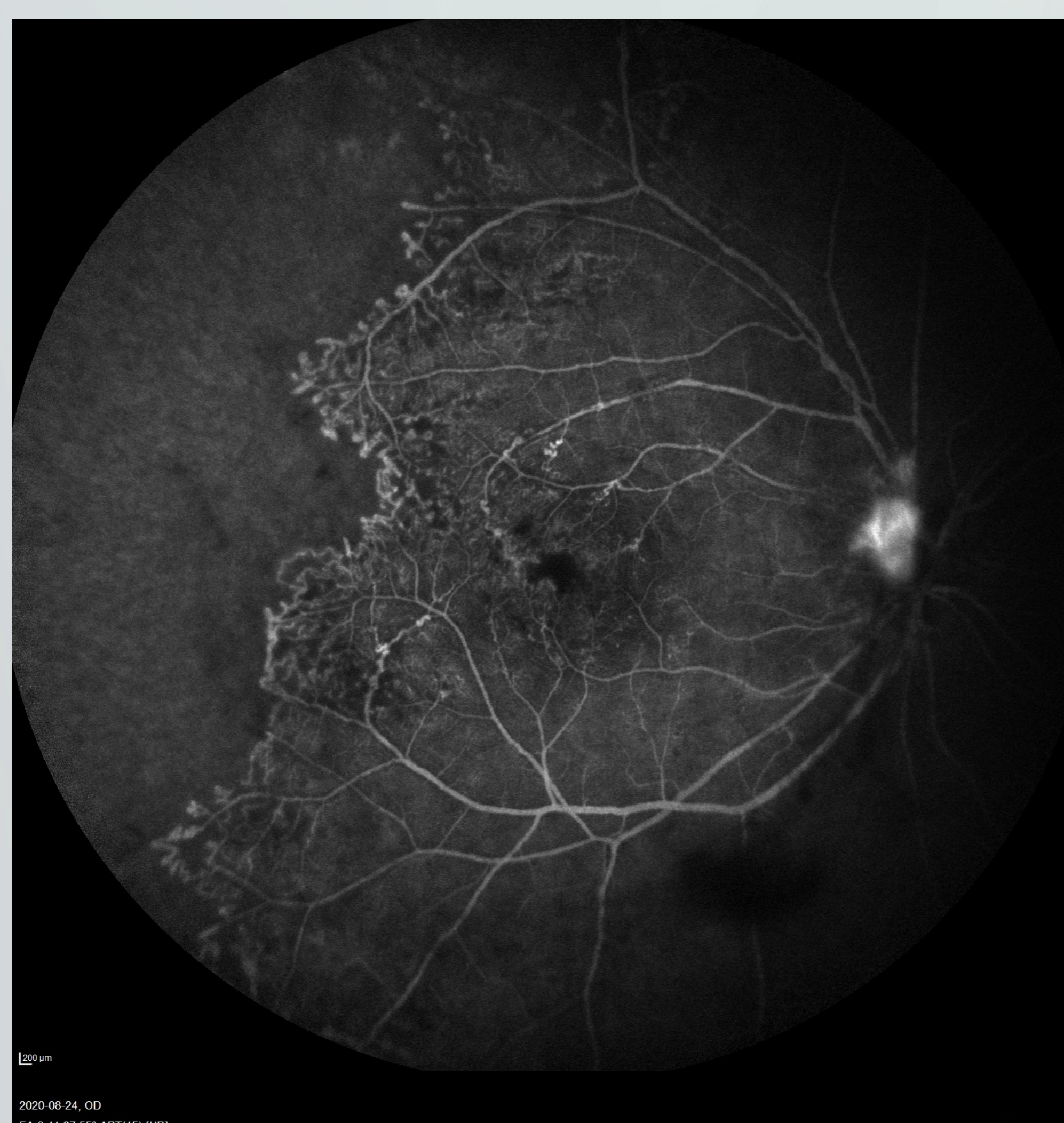
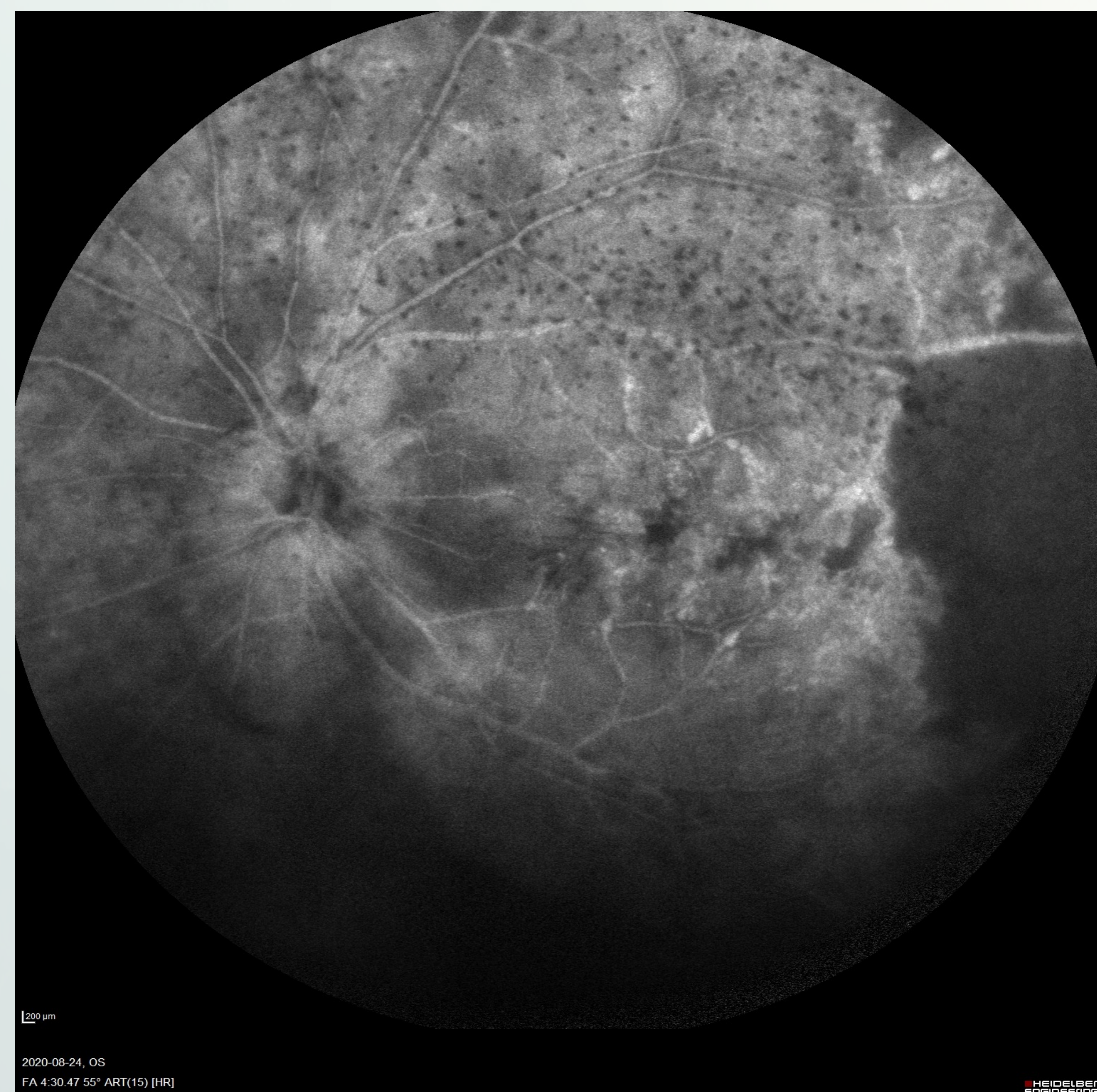
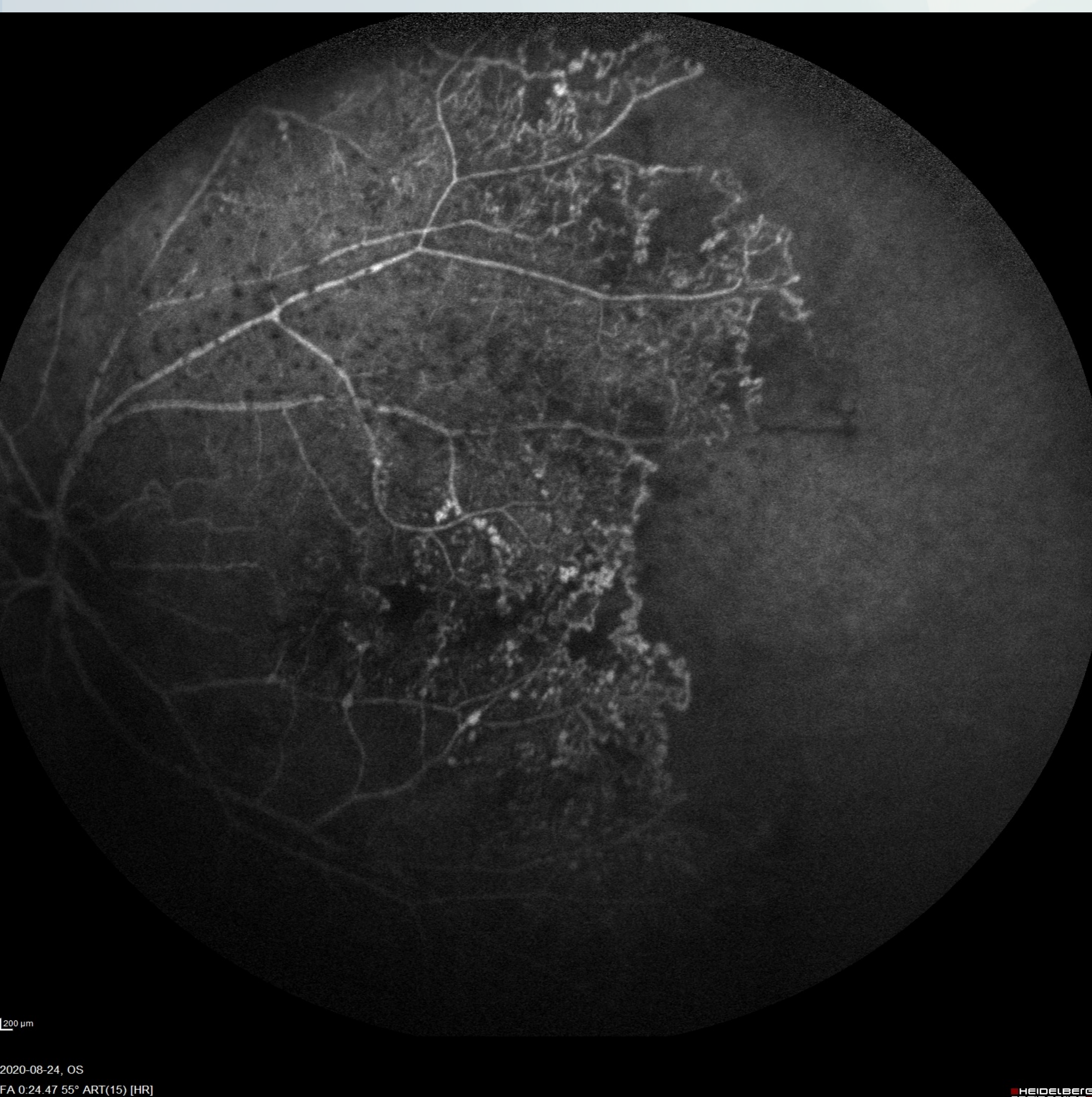
DIAGNOSTYKA OBRAZOWA

OPTYCZNA KOHERENTNA TOMOGRAFIA (OCT) PLAMEK

OPL: liczne cystowate przestrzenie pod- i śródsiatkówkowo – obrzęk plamek

ANGIOGRAFIA FLUORESCEINOWA

OPL: Utrudniony wgląd z powodu mętyw pokrowtocznych. Hiperfluorescencja w rzucie licznych workowatych mikroaneuryzmatów w obrębie plamki i na średnim obwodzie. W plamce nieregularne obszary hypofluorescencji. Rozległe obszary braku perfuzji rozpoczynające się na bliskim obwodzie, skroniowo od plamki. Na granicy ze strefami non-perfuzji kręte i workowato poszerzone naczynia, anastomozy i wzmocnienie kontrastowania naczyń. **OP:** w fazach późnych przeciek na tarczy n. II.

Pacjentka została przyjęta na Oddział Okulistyki celem poszerzenia diagnostyki.

WYBRANE WYNIKI BADAŃ

Badanie	Wynik	Jednostka	Zakres referencyjny
Morfologia krwi z rozmazem	norma		
CRP	1.1	mg/l	<5
OB	18 H	mm/h	<12
Glukoza na czczo	88	mg/dl	70 – 99
INR	0.99		0.8 – 1.2
APTT czas	22.0 L	sek	0.8 – 1.2
CMV IgM	0.29	ratio	<0.85
CMV IgG	415.1	AU/mL	<6
Borelia burgdorferii IgM	8.36	AU/ml	<18
Borelia burgdorferii IgG	<5.0	AU/ml	<10
Herpes IgM	0.91	ratio	<0.8
Herpes IgG	1.13	ratio	<0.8
Toxoplasma gondi IgM	0.13	S/CO	<0.5
Toxoplasma gondi IgG	5.3	IU/mL	<1.6
VDRL, QuantiFERON-TB Gold, p/ciała anty-HIV (combo)			ujemny
RF	<20		0 - 30
anty-dsDNA	<10	IU/ml	<100
pANCA, cANCA	nie stwierdza się		
ANA	stwierdza się		
wzór fluorescencji: ziarnisty cytoplazmatyczny	1:1000 1:320		<100
aCL IgM	2.1	MPLU/ml	<12
aCL IgG	2.8	GPLU/ml	aCL IgG
RTG klp, USG jamy brzusznej	bez odchyłeń		

DIAGNOSTYKA RÓŻNICOWA

- zaburzenia w układach: biało-, czerwonokrwinkowym, krzepnięcia
- cukrzyca
- zapalenie naczyń powiązane z: infekcją, nowotworem (białaczka, chłoniak) ogólnoustrojową chorobą zapalną (RZS, SLE, sarkoidoza, PAN, DM/PM) schorzeniem przebiegającym z okulzją przepływu krwi (gruźlica oczna, kiła) inną chorobą okulistyczną (retinochoroidopatia typu Birdschof)
- choroba Coats'a
- choroba Eales'a
- zespół IRVAN

Zespół idiopatycznego zapalenia naczyń siatkówki, tętniaków oraz zapalenia nerwowo-siatkówkowego

- rzadko występujące schorzenie
- zazwyczaj obustronnie
- dotyczy głównie młodych kobiet
- brak powiązania z innymi chorobami
- nieleczony prowadzi do całkowitej utraty widzenia z powodu powikłań wtórnych do braku perfuzji

Idiopathic
Retinal
Vasculitis
Aneurysms
and
Neuroretinitis
syndrome

KRYTERIA WIĘKSZE

- zapalenie naczyń siatkówki
- zapalenie nerwu wzrokowego i siatkówki
- tętniakowate poszerzenie tętniczek

KRYTERIA MNIEJSZE

- obwodowe strefy nonperfuzji
- neowaskularyzacja siatkóvkowa
- wysięki w plamce

LECZENIE W ZLEŻNOŚCI OD ZAAWANSOWANIA CHOROBY

Stopień	Kryteria	Leczenie
1	<ul style="list-style-type: none"> ▪ makrotętniaki ▪ wysięki ▪ zapalenie n. II i naczyń siatkówki	<ul style="list-style-type: none"> ▪ steroidoterapia ▪ immunosupersja ▪ fotokoagulacja ▪ iniekcje steroidów
2	<ul style="list-style-type: none"> ▪ strefy non-perfuzji (potwierdzone w AF)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ iniekcje steroidów
3	<ul style="list-style-type: none"> ▪ neowaskularyzacja tylnego odcinka (tarcza n. II lub inna lokalizacja) lub ▪ krwotok do KCSz	<p>jw. +</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ bevacizumab ▪ krioterapia
4	<ul style="list-style-type: none"> ▪ neowaskularyzacja przedniego odcinka (rubeoza tęczówki)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ bevacizumab ▪ krioterapia ▪ leczenie chirurgiczne
5	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jaskra neowaskularna	<ul style="list-style-type: none"> ▪ leczenie farmakologiczne i/lub chirurgiczne jaskry

1.Chang TS, Aylward GW, Davis JL, et al. Idiopathic retinal vasculitis, aneurysms, and neuro-retinitis. Ophthalmology. 1995;102:1089–1097.

2. Bajgai P, Katoch D, Dogra MR, Singh R. Idiopathic retinal vasculitis, aneurysms, and neuroretinitis (IRVAN) syndrome: clinical perspectives. Clin Ophthalmol. 2017;11:1805-1817.

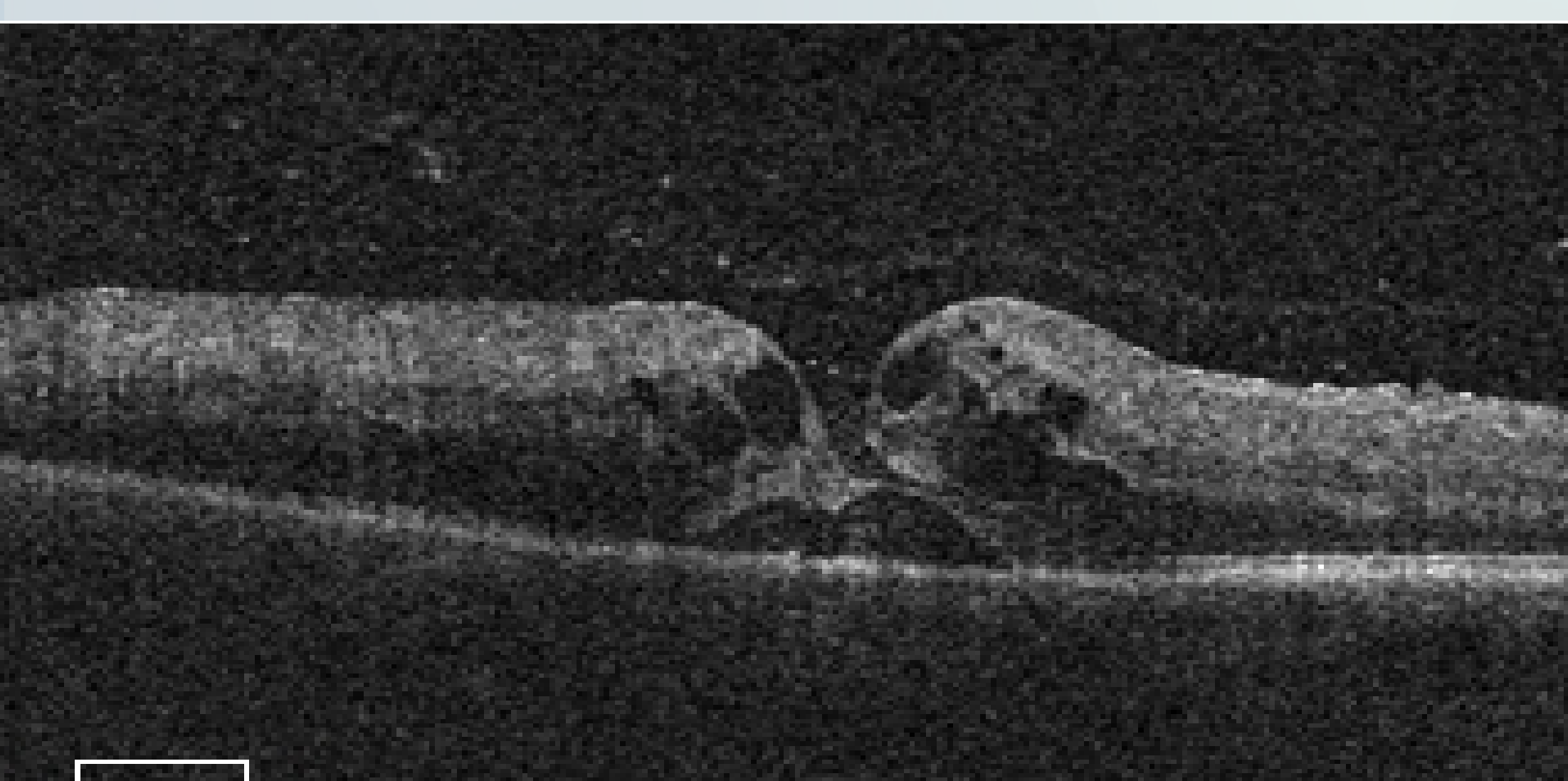
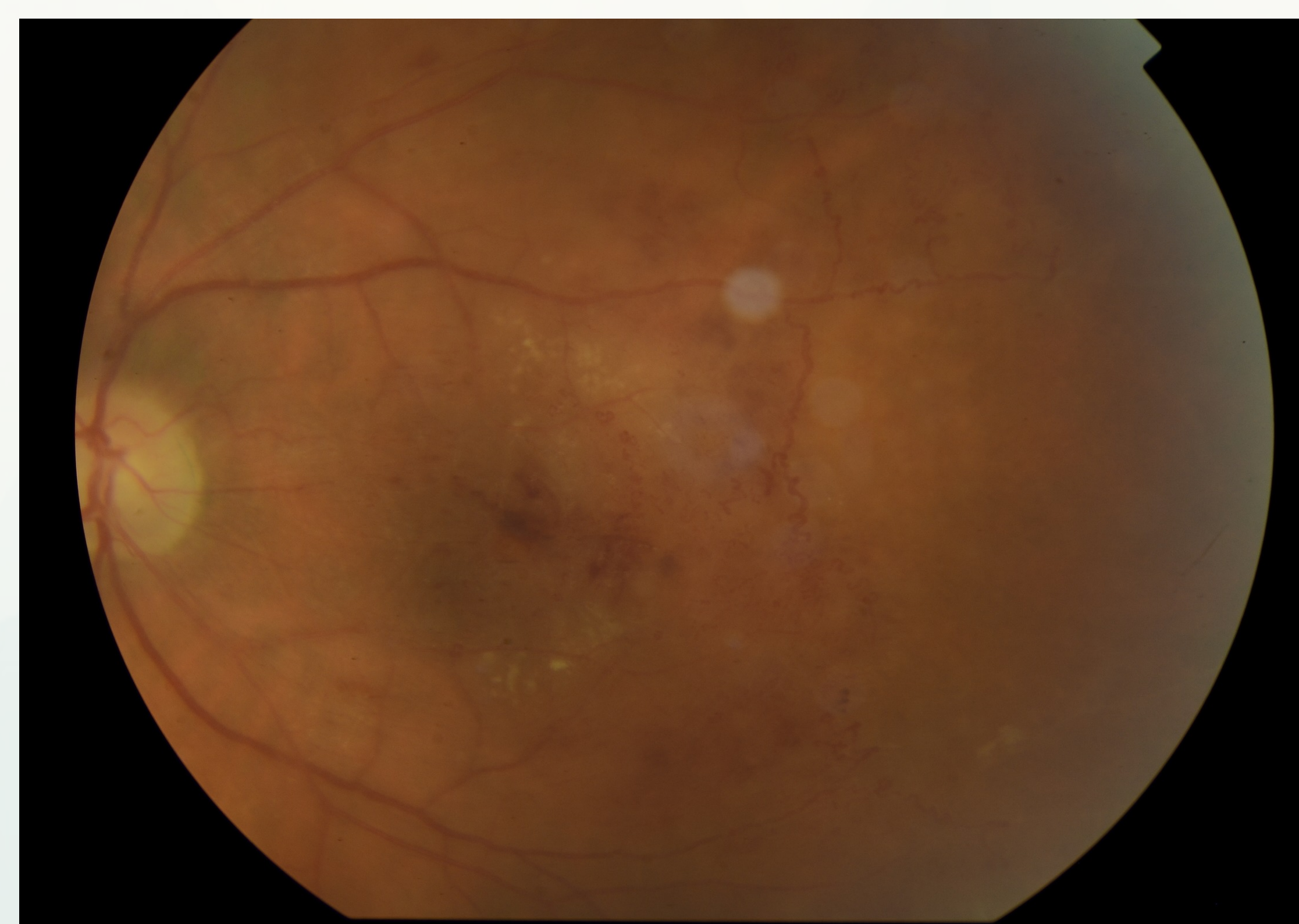
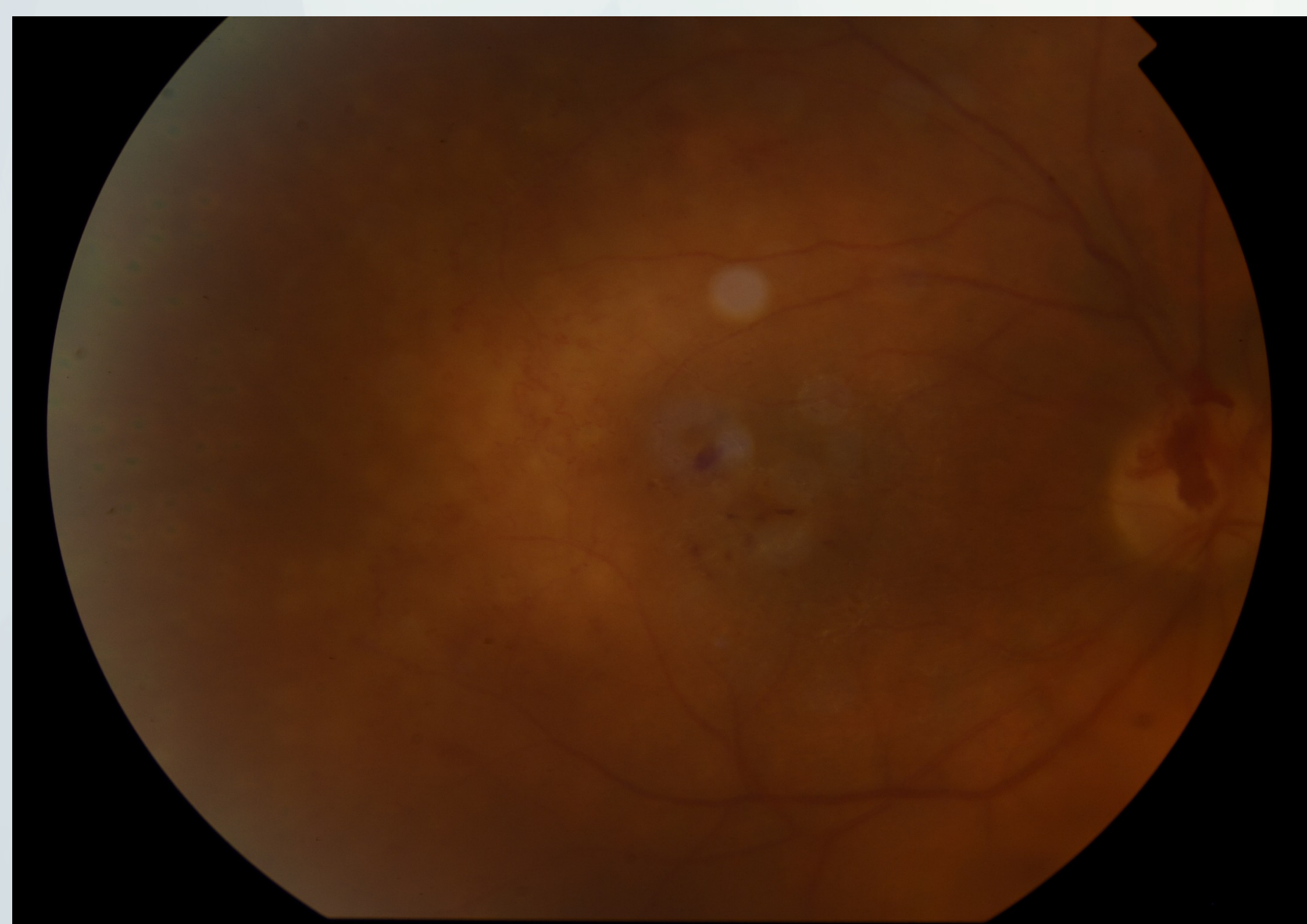
3. Ameratunga R, Donaldson M. TREATMENT OF IDIOPATHIC RETINAL VASCULITIS, ANEURYSMS, AND NEURORETINITIS (IRVAN) WITH PHOTOCOAGULATION IN COMBINATION WITH SYSTEMIC IMMUNOSUPPRESSION. Retin Cases Brief Rep. 2020 Fall;14(4):334-338.

4. Liu, XC., Zhang, MN., Chen, B. et al. A new perspective for analyzing clinical characteristics of idiopathic retinal vasculitis, aneurysms, and neuroretinitis syndrome. Int Ophthalmol 2019; 39, 1475–1482.

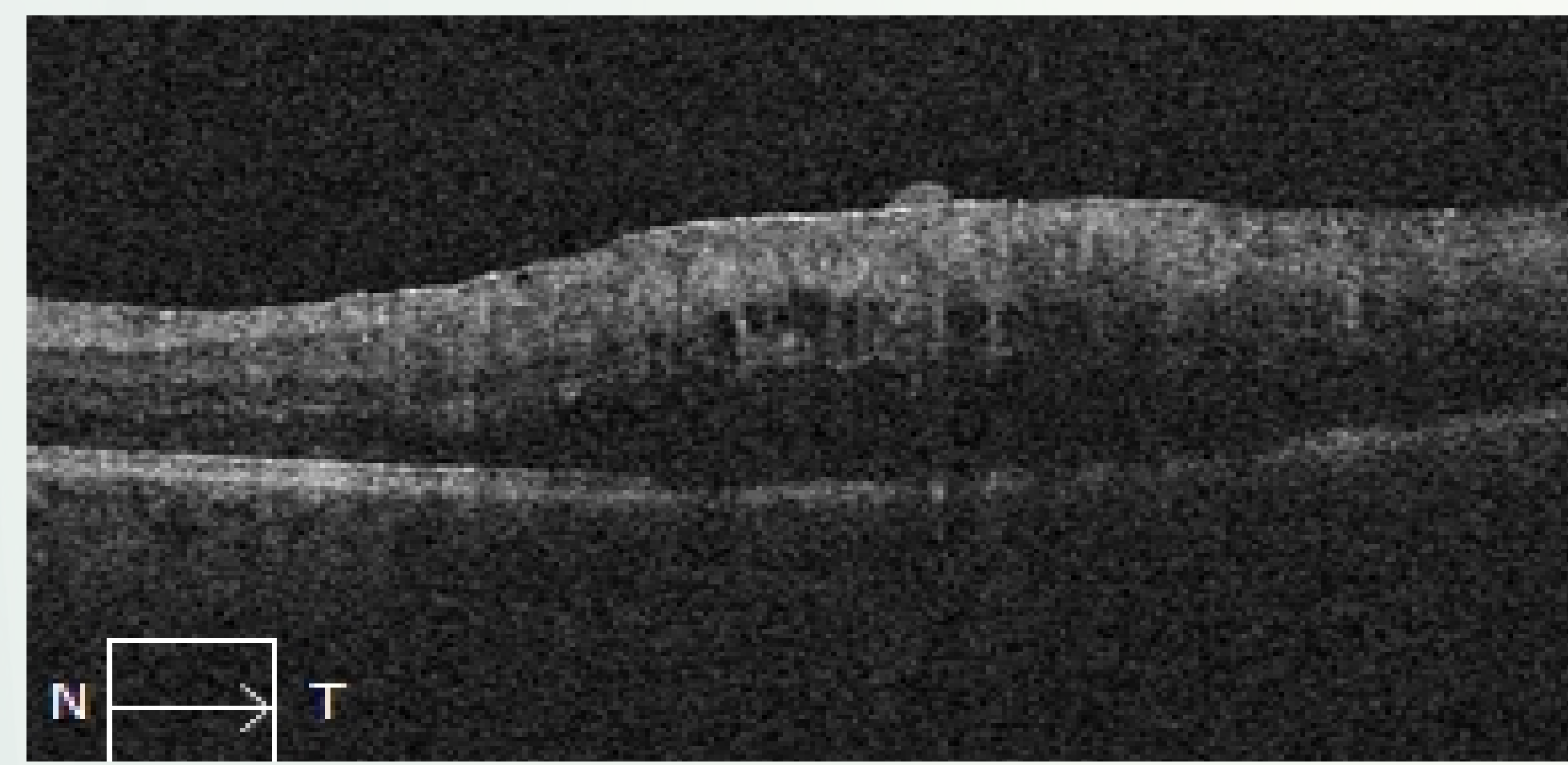
- Leczenie podczas hospitalizacji: Solu-Medrol, Cyclonamine
Przy wypisie Vis **OP: 5/25** s. c. Vis **OL: 5/50** s.c.
- Leczenie ambulatoryjne: Metypred, Cyclonamine, Posorutin, Yellox, Heviran;
- **Fotokoagulacja** siatkówki obu oczu.

PO 2. MIESIĄCACH

Vis **OP: 2/50** s. c.

Vis **OL: 1/50** s. c.

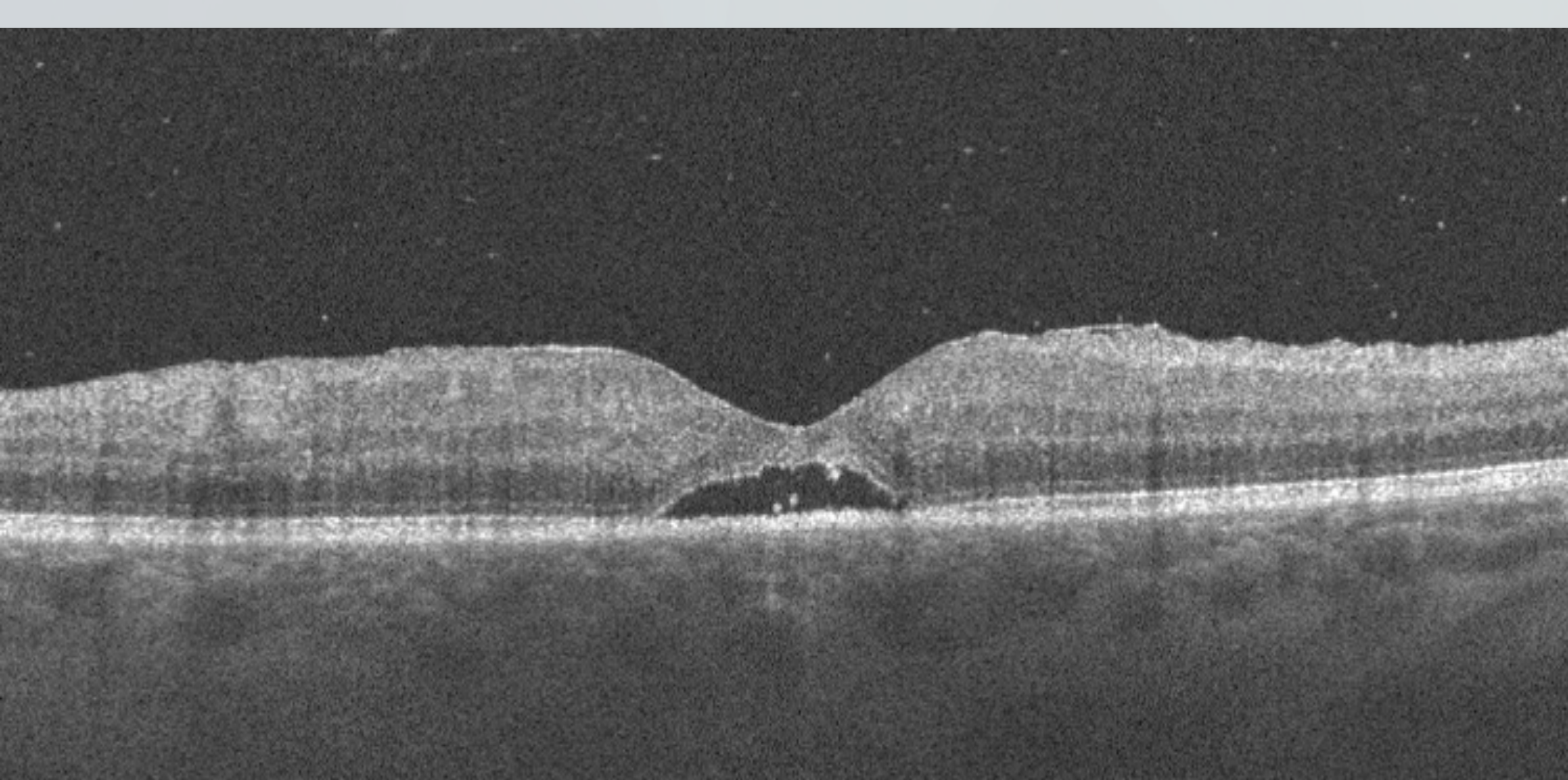

Po 2. miesiącach pogorszenie widzenia okiem prawym (krwotok do KCSz OP).

Podano doszkliskowo preparat **anty-VEGF** (Eyela) do OP (2x) i OL (2x).

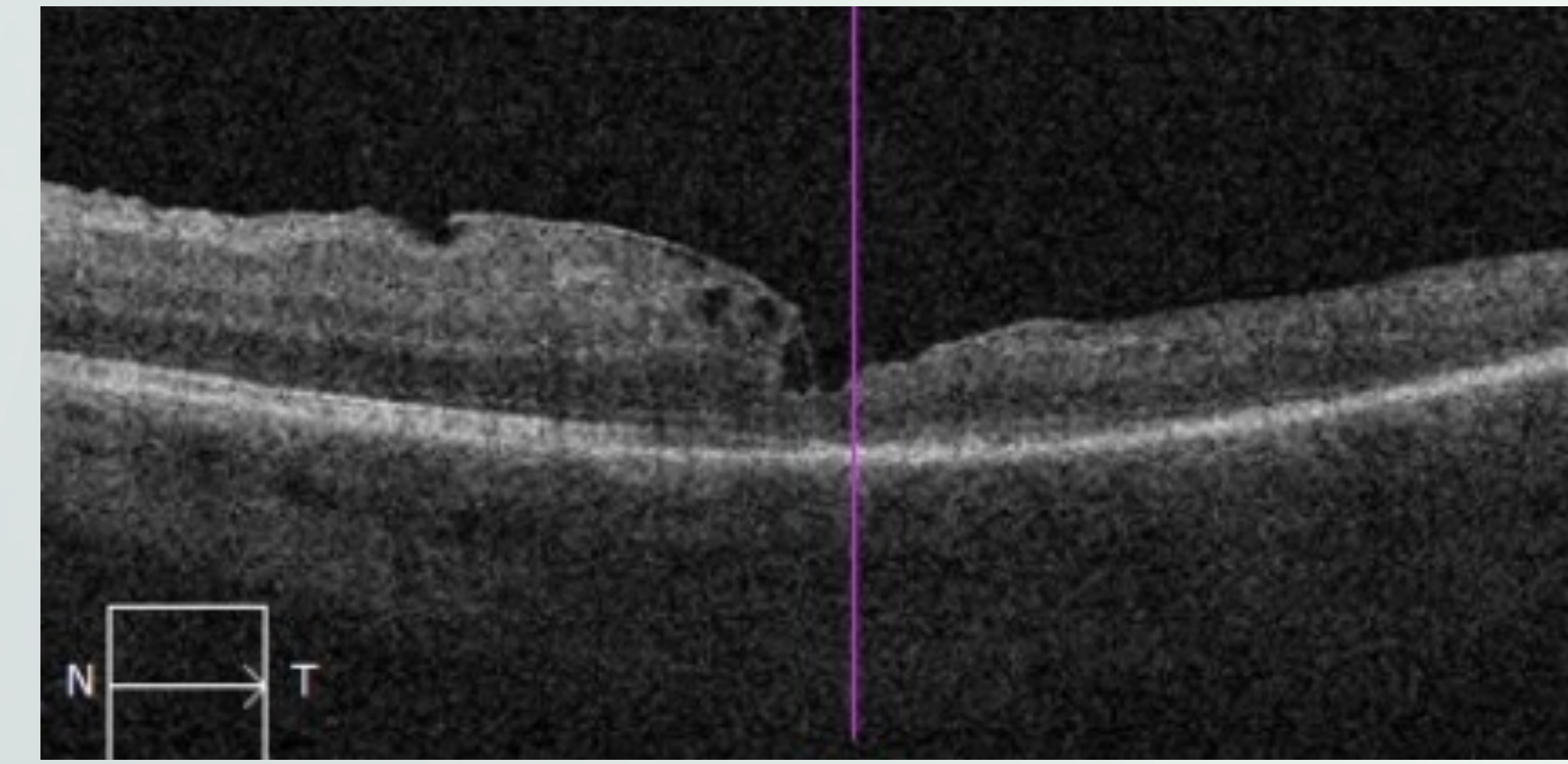
Zalecono: **Cell Cept** 1x500mg, **Metypred**.

PO 10. MIESIĄCACH

Vis **OP: 5/12** s.c.

Vis **OL: 5/50** s.c.

Pacjentka zgłasza poprawę widzenia okiem prawym.

Jednak w kolejnej AF wykazano utrzymujący się masywny przeciek z naczyń.

Zalecono CellCept 2x500mg, kontrolę morfologii i układu krzepnięcia.

PODSUMOWANIE

- Późne rozpoznanie oraz brak odpowiedniego leczenia zespołu IRVAN może doprowadzić do całkowitej utraty widzenia z powodu powikłań wtórnych do braku perfuzji.
- Określenie stopnia zaawansowania choroby umożliwia dobór najbardziej optymalnego leczenia.